

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Hétfő

70. szám.

Pest, június 5. 1848

Nem kell táblabíró politika.

Előfizethetni Pesten, csak a kiadónál (a Beimelféle nyomdában, aldunasor Piáristák épülete) vidéken a k. postahivataloknál.

Előfizetési ár:

Julius elejétől kezdve félévre. Pesten házhozordással 5 ft. Vidékre postán borítékban 6 ft.

Évnegyedre Pesten 2 ft 30 kr. vidékre postán 3 ft 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 3 kr. pp. fizetetik.

Halljuk, hogy Pestmegye főispánjává Károlyi István van kinevezve.

A combinatio legelőször nem a ministeri tanácsban fordult meg.

Azt mondják, hogy az első gondolat egy némely befolyástalan egyénektől származott.

A kimondott szó után azonban az eszme hirtelen olly népszerű lön, hogy az a megyékben, a közvélemény és közjóváhagyás alakját felvéve, behatott azokhoz, kik e tárgyban eldöntő szavazattal bírnak.

Károlyi Istvánnak népszerűsége koránt sem, csak a legközelebbi hazafiúi ajánlatokon alapszik. Ez inkább alkalom, mint ok arra, hogy az emberek róla újabb időben olly sok szépet beszéljenek. —

Alig volt kimondva a szó, hogy Julius másodikán országgyűlésünk lesz, a választói kerületekre osztott megyék és városok nagyban fogtak hozzá az előmunkálatokhoz.

Az országgyűlés összehívása népszerű tény. Mi csak azt mondjuk rá: Jobb későn, mint soha. No de ha többségben vannak azok, kik azt gondolják, hogy az 1848-dik évi törvények egy dicső küzdelem gyümölcsei, mellynek élvezete a magyarnak isten tudja meddig elégséges spectaculum, akkor mi hiába beszélünk.

Ah, hogy el volt a magyar ragadtatva, midőn szépen tisztán kiírva olvashatta a Pesti Hirlapban, hogy a ministerium ezt és ezt rendeli mint következik.

Oh be édes volt füleinek, hogy az administratorok, kik ellen a vármegyék minden ékesszólásukat, kimerítőbizodalmatlansági votumokat irgattak a bécsiéknél, de azért oda fel nem is konyitottak a tökéletes quadrimembrisekre, most ezen kreiszhauptmanok a nagy hazafi, s e mellett még reformatus vallásu Szemere Bertalan kezébe kerülve, gallérjuknál fogva csapattak ki a bársony székekből, mellyet bitoran birtak.

Hallatlan öröm volt, midőn láttuk, hogy a hivatal osztogatásban a nagy kanál, nem a németnek, hanem valamelyik született publicistánaknknak állott kezében.

Oh boldogság. A hivatal osztogatás egy olly valakinek kezében, ki nem rég táblabíró collega, vezérczikkező bajtárs s a lóversenyeken a nép előtt egymást angolul üdvözlő companista.

Táblabíró nemzet! ha kormányodtól csak ennyit kívánsz, akkor nem csudálom, hogy megelégedett vagy.

Hanem küldöd is seregestül minden rendű fiadat, kik a ministerium lábai elébe bizalmakat hoznak, és visznek helyette üdvözlőleg kegyes mosolyokat.

E sorok írója egyszer a többi között már szerencsés volt a minister elnöki hivatalos írószobában megjelenitetni.

Történetesen egy népgyűlés követe voltunk. A szállás nem sokkal nézett ki keservesebben mint valami középszerű ügyvéd juraterája.

Ezt csak azért hozzuk fel, hogy azok kik a ministerelelnökhöz bizalmi szavazatok szállítását vállalják magukra, tudják meg, hogy illyen vaskos papírkötetek számára ezen szobákban hely sincsen. —

A vidéken a magyar ministeriumot úgy képzelik, mintha ezen urak a bécsiék vérevel helyükből kiugrasztott előbbi kormány kész és kényelmes karszékeibe volnának letelepedve.

Szépen van, a ki ezt hiszi. Metternichet nem csak lekergették ezen székről, hanem egyszersmind a széket is széttörték.

Bécsben ugyan a hatalom egy időre összeszedhette magát. De itt nálunk? Itt nálunk a kormányi hatalom új phoenomenon volt, — nem volt több, mint pusztá theoria, egy papírra írott törvény. Itt teremteni kellett a kormányt.

Aha, mondják a mi lapjaink megégetői, a Marcziust szavánál kell fogni. Ön is azt mondja drága Marczius, a mit az isteni Pesti Hirlap, hogy nem kell a ministeriumot bántani, míg nem consolidálja magát, majd később ha nyugodtabbak lesznek a kedélyek, akkor ha tetszeni fog, majd a közönség mulattatására, tessék a kinek tetszik oppositioskodni. —

O táblabíró, ki ezen argumentum mellett megnyugodva, megpödröd bajuszodat, iszol vagy nyolcz pohár bort, kétszer annyi éljent kiáltasz

és praedicatumos neved aláírásával diszesited a bizodalmi iverk lapjait, nincs te hozzád fogható boldog ember.

Sajgó lélekkel kell elismernünk, hogy mi e boldog fajhoz nem tartozunk.

Mi részünkről nem az önámítást hanem a való feltárását hittük hazafiúi ketelességünknek.

Abban a meggyőződésben voltunk, hogy a ministerium olly uton van, mellyen ha halad, nem consolidálhatja magát.

Mi ezen szükségcs consolidatio alapjának a minnél előbbi országgyűlést jeleltük ki, ezután a független financiát, s a magyar szellemben organisált hadsereget.

Tessék a nagy buzgalmu bizalomszavazóknak vagy tagadni: hogy hasonló körülmények között a világ bármely ministeriuma nem épen ezen alapokon consolidálhatja magát, vagy pedig, ha ezt ellagadni igen borsos falat volna, tessék ön magukat gyönyörűségesen ámitani, hogy a ministerium e három pontot illetőleg, mindent elkövetett, a mit tennie kötelessége lett volna.

A ki az önámításban nyugalmat lelhet, ám élvezze boldogságát, de mi szerencsését nem irigyelhetjük.

A kormány rossz uton volt. A kormány legkisebbszerű események szeszélyétől is meg volt ingatva. Hogy consolidálja igy magát? A folyadékok crystallizatióját a hozzá aránylagos rázkódítások mindig megakadályozzák.

Azért azt hittük, hogy naponként ismételnünk kell, hogy a kormány rossz uton halad, eltér a czéltől, vagy olly lassan és nem egyenes utakon megyen elő, hogy másoktól meg fog előztetni.

Ezen mások a mi ellenségeink.

Az olvasó tudomásaul elmondhatják, hogy hozzánk Erdélyből s a déli részekből számos levelek érkeznek, mellyben fájdalmason panaszkodnak, hogy a ministerium nem igyekszik a magyar czélok mellett fel használni a legjobb elemeket. —

(Táblabíró publicum valahogy ne azt hidel: hogy a jó elemek felhasználása alatt, hivatalok osztogatását értettük.)

Ne bizzuk el magunkat, hogy a bécsiék vitésége által, kik Metternich kezéből a gyeplőt kiűték, meg lön a magyar ministerium, hogy az erdélyiek hazafiuságánál fogva az unio már papírra van téve, mert ez még mind a sült galambra emlékeztet.

Ne bizzunk olly nagyon a sok magokat feltüntetni akaró bizalom szavazókban. Ez kártya vár.

A bizalom szavazgatás nem más, mint hogy a vidék is mutatni akarja, hogy ő is a világon van. Zemplénben például azt hiszik, hogy a ministeriumot a szegény legény párt tette meg, és csak ő is fogja megbuktathatni.

És visszatekintve eddigi iratainkra, ki dolgozott inkább arra, hogy a ministerium itt consolidálhassa magát mi vagy a ministerialisok?

Ők a ministeriumot úgy akarták consolidálni mint a tejet szokták: mely ha nyugodtan tartatik magától megalszik.

Vagy volnának kik vitatnák: hogy egy kormány más alapokon mint a miket feljebb említettünk consolidálhatja magát?

Jun. 5.

Figyelmeztetjük a hatóságot, a ponyvairódalom, vagy is helyesebben a nyomdászai gondatlan speculatio némelly részeire.

Tegnap délelőt nyomatott hirdetések árultak, mellyek szerint a muszka ellenséges hadsereg már felénk nyomulna, s mellyek szerint Radeczki az olaszokat tökéletesen semmivé tette.

Nem tudjuk, mennyiben van e hirdetésekben része az alattomos és elágazó utakon járó reactionarius-szláv politikának, de elvonva ettől is, mind a nyomda tulajdonos, mind a kihordó a legszorosabb feleletre vonatalt érdemelnek.

A tömeg úgy is elég hazug hírekkel ámitatik el szüntelen, s ha még illy nyomtatványokkal és ok nélkül rémítetik, majd a valódiaknak és komoly készülletet követelőeknek sem fog hinni.

Emlékezzünk meg a pásztorról, ki jószívű társait „farkas! farkas!” kiáltással bolondította el, s midőn segítségére jöttek, jó izűt röhögött, minek azonban azon reá nézve szomorú következtetésül, hogy midőn a farkas későbbre valóban nyájára ütött, segélykiáltásaira az ördög se sietett elő.

Az illy haszontalan alarme ütések a legveszedelmesebbek, kemolyan figyelmeztetjük reájok a hatóságot, mellynek — tegnap délelőt — egyetlen biztosát sem volt szerencsénk a városházánál feltalálhatni, kit a circuláló hirdetések, és ezeknek árusai bekísértetése iránti rendelkezésre szólíthatunk volna fel.

A városháznál létünkben, ismét tanui valánk azon lelkesedésnek, mellyel egy csapat önkéntes az esküt letevő. Nagy Gusztáv polgártársunk, — ki valósággal köszönetet és közölszerést érdemel a toborzás körüli fáradhatatlan és önmegtadással járó terhes működéséért és lankadatlan buzgóságáért, czélszerű és szabados felszólítást tartott az esketés előtt, mellyben az önkényes nemzetőr kötelezettségeit, nagyszerű hivatását kifejtvén, azokat, kik tán beállításukat meg hánták volna, kiállításra hívá fel. Kettő lépett vissza, a többi mintegy 70 megvető pillanatai közt, kik férfiasan és elhatározatlan kiálták „mi maradunk.”

A már ezelőtti napokban feleskedett önkéntesek egy csoportja, vázson egyenruhában volt a városház előtt felállítva, s midőn az esketés megtörtént éljeneket barsoga új bajtársainak, s a katona bandará kezdé a hatalmas Rákoczi indult, hogy az ember kőbe feldagadt az általános lelkesülés látására és érzetére.

Nem emelhetjük elég hangosan szavainkat a beállott és feleskedett önkénytesek mielőbbi ruházására. —

Sokan vannak, kik rongyosan tisztátalan ruhákban állanak be, ezeket rögtön kellene tisztátaltatni, s így tán pillanatnyi lelkesülést, sorának tüsténti jobbra változtatása által állandó-

gítani, jnevelni, mert higység meg önök, semmi sem lehet jötevébb egy tisztátalan — tán f rgekkel teljes — ruhában kialódóra nézve, mint tiszta öltözet. —

A bánásmód iránt is sok panaszokat hallunk magok az önkéntesektől. Némelly tiszt urak valódi zsarnokocskáknak mondatnak lenni. Mennyi igaz ebből, nem tudjuk. Mindenesetre szükségesnek és hasznosnak tartanók a sorkatonaságtól nem anyira tiszteteket mint őrmestereket káplárokat tenni át a mobile őrséghez. Ezek a tanítást ép oly jól — ha nem jobban — értik, s nincsenek elkapatva az ő nagy méltóságoknak képzeletétől. Vagynak ugyan ezek közt is diosórejés kivételek.

Csernátóni.

Budapest, jun. 2-án 1848.

Azt halom, hogy az önkényes seregbeli főtisztéknek gyönyörű öltözetük lesz.

Én nem vagyok ellene annak, hogy a vitéz katonák festőbb ruha által is kitűnjék. Ez jó benyomást tesz azon honmaradakra, kik nehéz szívvel látják édes rokonaikat bizonytalan sorsnak elébe menni, valamint azokra is, kik a hetyke vitézek elszántságától várják egy fenyegető vész előli szabadittatásukat, ez jó érzést gerjeszt magában a csinosan öltözött vitézben, emeli öntudatát, s a nehéz fáradalmakban elcsigázottak, többnyire egyetlen sovány kárpótlása annyi nélkülözésekért.

Legyen tehát a nemzetőr öltözete minél izletesebb.

Ez ellen nincs kifogás.

De mi a (mozgó) nemzetőrre nézve áll, az nem áll főtisztjére.

S pedig nem áll azért, mert a kinevezett vagy kinevezendő főtiszt köteles rangszerű egyenruháját saját költségén megszerezni.

A nemzetőrök öltözetei országos költségén készülnek.

A nemzetőrség elrendezésével megbízott haditanácsnak, az ország irányában, elébb a pénzügyministeriummal értekeznie, mintegy megalkudnia kellett arról, hogy mennyibe kerülhessen legfőlebb, egy egy köznemzetűri öltözet, ha tekintetbe vesszük az ország pénzhiányát.

Tehát ezen árt szükségképen a pénzügyministeriumnak kellett meghatároznia.

A többnyire még ezután kinevezendő főtiszték irányában — miután ezekkel a főnemlített haditanács úgy nem alkudhatik meg, mint a status-sal — mire kellett volna a haditanácsnak figyelnie a főtiszt egyenruha meghatározásában?

Véleményem szerint:

Arra, hogy a legszegényebb egyén is, ki magát főtiszt szolgálatra alkalmasnak érezve, illetlen alkalmazásért folyamodik, képes legyen első havi fizetéséből megszerezni egyenruháját a nélkül, hogy magát az új pályának mindjárt kezdetén adósságokba verje; valamint

Arra, hogy a szegény, de teheteg és reménydus egyén, ki most köz-nemzetőrnek lép be, ha majdan magát annyira kitünteté, hogy fő tiszté előléptetése is mind ő rá nézve igazságos, mind a szolgálatra nézve kívánatos, meg ne gátolassék előmenetében, a saját költségén megszerezend. főtiszt egyenruha szerfeletti drágasága miatt.

Vagy már nem emlékezünk hasonló esetekről a marczius 15-ke előtti oldogult czofoos időből, mellyben főtiszt rangra, minden megkívánható tulajdonokkal bíró egyének, nem aspirálhattak, csupán csak azért, mert az equipirozásra szükséges pénzök hiányzott?

Vagy talán már egészen megfeledezünk arról, hogy nemcsak a gazdagok soraiban, hanem a legszegényebbek közt is mindig találkoztak főtisztnek alkalmas egyének?

Vagy talán azt hisszük, hogy épen jövőendőben egyedül a gazdagok osztályában fog teremni az értelmiség és a haza iránti buzgóság?

Vagy talán akként vagyunk meggyőződve, hogy az önkényes seregbeli főtiszték selyem és ezüst paszományai oly meduzai hatással lesznek az eldühödött illirekre, hogy azok szájátva bevarandják a magyar önkényes sereg czifra halálcapásait?

Vagy talán úgy fogjuk fel az egyenlőség szellemét, miszerint az illy practicus rendszabályok által a szegényebb osztályt a főtisztiségre való kiállításról is szándékosan elzárjuk?

Legyen ezekre a felelet bármi, én kötelezőségemnek tartom a tisztelt haditanácsot következőkre figyelmeztetni:

1-ször. A mozgó honvédseregbeli főtiszt egyenruha, a mint hallomás szerint tervezve van, oly drágába fog kerülni, hogy sok folyamodni kívánó kénytelen lesz, szegénysége miatt vagy:

a) A folyamodással felhagyni, vagy

b) Folyamodni oly elszántsággal, miszerint az egyenruha megszerzésére adósságot csináljon, és így fátuma marad a főtisztiségre marczius 15-ke után mint előtte, illy kényszerű adósság csinálás miatt folyvást uzsorás kezében eviczkelni.

2-ször. Illy drága selymes ezüstös ruha, alkalmas ugyan parádérát, de semmikép nem való mindennapi szolgálatra.

a) Hogy a mindennapi szolgálatra megint másforma egyenruha lesz szükséges, (és ekkor aztán mire való a parádés most, midőn ember kell a gátra?) vagy pedig

b) Hogy, ha a tisztelt haditanács azon ezüst selyem sujtásos egyenruhát jelen ti ki mindennap szolgálatra is viselendőnek, a már is roppant költség még kétszereztetik; mert úgy vélem, aligha találkozik rendet és tisztaságot szerető ember, ki mindenféle időjárásban naponta viselt egyik ruháján kívül előre nem látható szükség idejére még egy másikra nem tenne szert.

Miért ne legyen a főtisztnek egyenruhája ugyan illyen, minő a köznemzetűri?

Hisz a csákó paszományja és az övszalag (Feldbinde) untig elég megkülönböztetés.

Amollyan fölösleges és czélszerűtlen fölczifrázással még cseppet sem segítünk a házá.

Sem a tízezernyi mozgó honvédsereg kiállítását nem siettetjük vele.

Sem a tiszta jellemű hazafiak éretten gondolkodó többségét illy haszontalan költségekre kényszerítő fényes egyenruhával ki nem elégítjük, avval legfőlebb a kéjhölgyek szívét nyerhetjük meg,

Egyszerűség — uraim!

Czélszerűség — uraim!

Válasszuk meg főtisztnek a képest.

Ne zárjuk ki a képest, mert szegény.

Kizárnók pedig. egyedül gazdagokra számitott rendszabályok által.

Egy quietált huszár főhadnagy.

Midőn az utolsó országgyűlésen a tekintetes karok és rendek nagylelkűen keblükhöz karolák a circumspectusokat, méltán lehetett várni, hogy egy kissé circumspectusok lesznek a törvényhozásban.

Mi kevés de kimerítő törvénycikkre számoltunk; — minőket kaptunk? tudjuk.

A politikai baklövéséről nem kell szólni; azok leplezetlen állnak az egész ország előtt.

A Jelasics kineveztetésének meg nem akadályoztatása; a sok félszeg intézkedések, mik folytán a ministeriumnak minduntalan Bécsbe kellett szaladni, egy kis hatalomért; holott annak idejében, mikor még népembereink szava annyira menydörgött, hogy Bécsben fül- és fejfájást okozott, egyszerre lehetett volna az egészet megragadni; stb. stb. Ezek ismervék.

És mégis a tekintetes urak, tekintélyök féltékenységéből, azt állítják, hogy mindent, mit nyertünk, leginkább nekik köszönhetjük. Szeriatők mi pestiek alig tettünk valamit, ők nélkülünk is célzt értek volna.

Pedig bizony bizony uraim! ha őszinték akarunk lenni; és mert veszély nélkül lehetünk azok, meg kell vallanunk, hogy a mit nyertünk, sem önöknek sem magunk érdemének nem tulajdoníthatjuk egészen; hanem köszönhetjük a küleseményeknek; Kossuthnak, is néhány satelleseinek, kik azokat felhasználták; Pestnek, mely dorong volt ezek háta mögött; én nádorunknak, ki néhány nap alatt több erélyt fejtett ki, mint némely urak néhány hónap óta...

De lásunk a törvényhozási extrátokhoz.

A IX-ik t. cz. 5-ik §. így szól: „Olly földbirtokos ellen, kinek birtokához e törvény kihirdetése előtt urbériség volt kapcsolva, a kereskedési viszonyokból eredő váltók kivételével, egyéb adósági követelések, a törvény további rendeleteig fel nem mondhatók, és csupán a törvényes kamatok nem fizetése iránti követelések hajthatnak be ellene bírói eljárás útján.”

Ezen törvénycikk ellen a földesurak iránti méltányosságból egy szóval sem kelnék ki, ha a hitelezőnek, nem kielégítéséről, hanem csak biztosításáról lett volna némileg gondoskodva.

Mert miután nálunk a szóperek, hála a bécsi magyar excanczelláriának, hat esztendő múlva is alig kerültek valóságos végrehajtásra; a váltóügyek azonban, ismét hála a czimzett cancelláriának, mely a legvilágosabb törvények ellenére is beavatkozott a váltóügyekbe, csak 3—4 évig voltak huzhatók, igen természetes; hogy minden ember kivált ha nem felette nagy összeget kölcsönözött, a két rossz közül, a kis. bbet választotta, és váltóhitelező lett.

Hogy járhatnak a váltóhitelezők, az idézett törvény következtében, azt az elmondandó példal. világosabban megmagyarázza. Az esetet nem kétlem, sokszor fog ismételtetni „a törvény további rendeleteig.”

Bikacsos Gergely táblabíró urnak f. é. marczius hónapban volt egy gyönyörű kis jószága, mely testvérek közti megérhetett negyven ezer ezüst forintot.

és betáblázás után, csak tíz ezer ezüst forintokkal volt terhelve. — Nem lesz tehát feltűnő, ha megtudjuk, hogy becsületes hothstrikk Eliás kenderkereskedő, ívek óta prolongált, többrendű váltókra összesen mintegy husz ezer ezüst forintot követelt Bikacsos Gergely uramtól. — A váltók martius közepe táján lejártak, Nothstrikk liás, ki nem utolsó kötélt volt, egyszerre csak megszagolja, hogy tovább nem lehet prolongálni; elmén tehát Rántsi Botzsár váltóügyvédhez, bepanaszoltatja váltóit, és az idézett törvény további rendeleteig, keresztétől elmozdítatik; e mellett m. e. negyven ezüst forint perköltiséget fizetvén. Ez alatt Bikacsos Gergely uram egy szép majusi napon eladja a jószágát, kifizeti a betáblázott tíz ezer ezüst forintot, a többit zsebre teszi, és most havannai szivar a szájában, ausztriai nem legjobb szaga bankó zsebjében járkal az utcákon, keresvén egy csinos kis házacska, melyet kedves élete járja által, megvenni szándékozik.

Nothstrikk uram pedig, ki betáblázás által nem biztosíthatta követelését; biztosítási végrehajtást pedig a váltótörvényszéknél nem eszközölhetett, saját kenderéből fonatta a kötelet mint nyakának az ő számára.

Mit kellett volna tehát tenni a törvény hozásnak? —

Csak egy keveset előrelátónak kellett volna lenni, és a bajon kétféleképen is segítve lett volna. —

1-ször. Az idézet IX-ik t. cz. 5. §. hoz egy hatodikat lehetett volna adni, mely így szólhatna:

6. §. Az 1844-ik évi VI. t. cz. 22-ik §-a mely így szól: „a betáblázott váltó, váltói minőségét elveszti, s közönséges kötelezvénynek tekintendő“ a törvény további rendeleteig akkint módosítatik: azon váltók azonban melyek az urbér által károsodottak ellen be nem hajthatók, betáblázhatnak, a nélkül, hogy váltói minőségüket elveszíteneik.

Vagy másodsor, lehetett volna a sokszor említett IX. t. cz. 5-ik §-ához illy tartalmu két cikket ragasztani.

6. §. A váltóadás azonban kellő biztosítást tartozik nyújtani hitelezőjének az iránt, hogy követelése, addig míg a törvényhozás a fizetési köteleiséget felfüggesztette, veszélyezve nem leend.

7. §. A biztosíték vagy a hitelező által elfogadható kezés, vagy a váltó összeggel egyértékű ingó vagy ingatlan vagyon törvényes bizonyosság előtt eszközendő lekötése által fog teljesíteni.

Igy lett volna a törvényhozás méltányos nem csak a földes ur, hanem a hitelező irányában is.

Egy másik törvényhozási hiányról, mely szinte az urbéri törvények körül fofo legközelebb szólandok.

Nyiri.

Juliusi nemzetgyűlés.

Nemzetgyűlés Pesten! e két szóban végtelen örömrünk és várakozásunk rejlik.

Nem ország, nem nép, nem osztályok ülése leend ez, hanem, az ő Magyarhon nemzetének gyűlése, azon nemzetnek, mellynek hazája a királyhágon innen is túl terjed és áll egy ezred év óta. —

Egy ezred év tanusi ja e nemzetnek létét s szentesíti hazájának birtokát, mellyet e hosszú idő alatt küzdelem és szenvedéssel érdemelt meg.

E nemzet most képviselői által önmagát fogja vagy elkárhoztatni vagy üdvözíteni.

A választóktól függ, hogy a képviselők olyanok legyenek, kik választóik várakozásának megfelelni képesek.

Kik a népkévis let eszméjét felfogták, vagyis a nép jogainak megalapítását és sérthetenségét czélul tűzék ki, világosabban szólva: kik az állam czéljának egyedül azt tartják, hogy összes lakóit, vagyis a népet lehető legboldogabbá tegye.

A képviselők pedig tudni fogják, hogy 18 millió ember fogja őket számadásra vonni.

Tudni fogják, hogy nem utasításokat magyarázgatni, hanem hazafi becsületükkel összeforrt meggyőződésükért fognak küzdeni.

Tudni fogják, hogy nem kormányt kedvezni, nem népszerűségért pártoskodni, nem hírvágyból tündöklenni, nem hivatalokra érdemeket szerezni, hanem a haza életkérdéseit megvitatni s elhatározni lesz egyedül feladatuk és köteleességük. —

Általában a képviselők qualificatiója ezekből áll. —

Tiszta hazafiság és becsületesség.

Jellem, szilárdság és értelmiség.

Különösen pedig szükséges, hogy minden megyéből legalább egy legyen olyan, ki a fentebbi tulajdonokon kívül bár valóságos szóoklati tehetséggel, jogtani és politikai vagyis diplomatiáj képzettséggel.

S míg a képviselők illy módon és ezek szerint megválasztatnak, elkövetkezik a nagy nap, julius 2. a nemzet feltámadásának dicső ünnepe.

A hazafisainak választottai összeülnek, s legelső teendőjük természetesen az leend, hogy magokat rendezzék.

Választanak elnököt, alelnököt és jegyzőt.

Rendezésük azonban itt még bevégezve nincs, mert még nem tudják, kikből áll tulajdonképen a nemzetgyűlés.

Eddig az országgyűlés a rendek táblájából s a felső táblából állott.

Most nemzetgyűlés lesz; a rendek táblája népképviselő alapján választott képviselői tábla fog állani, melly ellenében az eddigi felső tábla meg nem állhat, mert ez a képviselői táblának s a jog-egyenlőségnek valóságos kijátszása volna.

De fel sem lehet tenni, hogy ezen felső tábla, tábla, a nemzetnek e kis osztálya ellensúlyozni kívánna magát az összes nemzet erejével.

El nem lehet gondolni, minél fogva tulajdoníthatna magának tulajdonoságot e kis rész az egésznek ellenében; minél fogva formálhatna igényt felsőbbbségi rendelkező hatalomra a nemzet kifolyásának, kívánatainak s határozásainak irányában.

A grófok és bárók? ezek mint a hazának méltó fiai, a jog egyenlőséget elfogadták, azt tehát e részben sem tagadhatják meg.

A főpapság? ezeknek otthon a helyük egyházmegyéjük körében, működni a hit és erkölcs terjesztésben, a politikához semmi közük, semmi hivatásuk.

A főispákok és az ország zászlósi? ezek már azért sem élhetnek ezen előjoggal, mert azt a Kormány részerei pártoskodásra használni gyanusították.

*

Szóval, ezen felső tábla már a nemzetgyűlést másképp érteni nem lehet, minthogy szokból áll, kiket a nemzet megbízott arra, hogy ügyei felett rendelkezzenek.

A felső táblát tehát vagy el kell törölni s egy táblarendszert felállítani.

Vagy korlátozással hatalmát elvenni, oly formán, hogy kétszeri vagy háromszori felterjesztés után ellent nem állhat.

Vagy helyette egy választott felső táblát alkotni s ezt is korlátozni.

Tessék választani.

Herczeg.

Baranyából.

Egy tényt röviden. Az országgyűlés közelgőveten követek iránt szétnéztek, némelyek fent, de a siklósi választó kerületben szétnéztek alant is. Május 28-án e kerület két helyen népgyűlést tartott. Mindkét helyen egyhangulag Tánicsics M. mellett nyilatkozott a nép. Mindkét helyen meg is választottak két két egyént a nép ez érzületét Tánicsicsnak tudtul adni s egyszersmind öt Siklósrára le hivni. E küldöttség másnap tüstént útnak indult s estve Mohácsra ért, másodnap gözösrre ülendő. De reggelre egy főbírói parancs térmett Mohácsra, a küldöttséget az alispán nevében visszaparancsoló.

A népgyűlésen t. i. oly egyének is voltak jelen, kik bizonyos conferenciában választott követ mellett akartak agítálni. De látva, hogy czélok kivihetése a képtelenségek közé tartozik, feladattak bennünket, hogy törvény és alkotmányellenes beszédek tartottunk. Az alispán azt gondolva, hogy tán már köszörülék is a fegyvert, rögtön Inquisitot rendelt. Az inquisitio azonban semmit kiűteni nem tudott, mert ubi non est, hijában keressz. A feladókat alólirt sürgetésére sem mondták meg, azzal mentegedőzvé, hogy magok sem tudják. Egyet azonban mégis tudunk s ez Wawrek mérnök.

Egyébiránt megtartottuk magunknak neveiket megtudhatni, hogy perbe intézethessük gyalázatos rágalmakért.

Megjegyzendő itt, hogy Tánicsicsot még azzal is akartak elejteni, hogy a választási törvényeket úgy magyarázták, hogy mivel Tánicsics azon kerületben nem választó: tehát nem is választható.

Alóirt e magyarázat ellen küzdött, de mivel azon urak magyarázásoktól el nem áltak, némely N. Harsányi polgárok nyilatkoztak Tánicsicsot annyi telekkel mennyi a választói képességet megadja, megajándékozni, köztük különösen Tarnóczai bíró egy negyed telket tüstént neki ajánl.

Tánicsics lapját igen sok helységek olvassák, innen ismeretes ő azon vidéken.

Munkácsi Albert.

A közelebbi 69-ik számban az Este nevet viselő ezred felesketéséről szóló cikkemben botrányos sajtóvétség történt, vége t. i. ezen szavak után — „az egész ország szeretetét és bizalmát.“ — egy másik horvát hírekről végével cseréltetett fel; kérem azért olvasóimat, utolsó cikkemnek „Ember kell a gátra uraim“, szavakkal kezdődő sorait, az elsőnek folyamában olvasni. Nem tudjuk bosszankodjunk vagy nevesünk-e e borzasztó cserén, de olvasóinktól minden esetre bocsánatot kérünk.

Csernátóni.

(1)

Kedden június 6-án délután 4 órákor tartatik az idei 3-ik s

utolsó lóverseny

mellynél elnyerhető díjak: 1) „Hazafidj“ 100 arany. 1 ang. mérföld; ismételt futás. Tétel 10 arany minden lóért „Fuss vagy fizés.“ Bejelentve 5 ang. telivér ló. — 2) „Bathány-Hunyadydj“ 200 arany; 1 ang. mérföld. Tétel 20 arany. „Fuss vagy fizés.“ Bejelentve 6 ló. — 3) „Festetics-Nakódj“ 38 arany. Tétel 10 arany. „Fuss vagy fizés.“ Bejelentve 2 ló. — 4) „Ostor“ 10 arany tétellel minden lóért. „Fuss vagy fizés.“ Egyszer körül, 20 öllel a nyerő pont előtt kezdve. A lovagok urak lesznek. — 5) „Külön verseny“ 25 arany. Egy ang. mérföld. Horváth Sándor és Karácsonyi Guido urak közt.

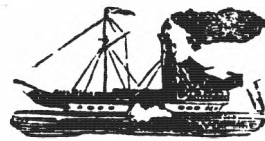
(40)

Magy. közép-ponti vasut.

Naponkinti indulások 1848-dik Május 20-tól Augusztus végeig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarban megjelenni.

Pestről Szolnok felé	személyvonat reggeli 6 órak.
„ „	tehervonat délben 11 ó. 45 p.
„ „	személyvonat délután 2 ór.
Szolnokból Pestre.	Tehervonat reggeli 3 óra 45 perc.
„ „	Személyvonat reggeli 6 óra 25 perc.
„ „	Személyvonat délután 2 óra 15 perc.
Pestről Váczfelé	reggel 6 óra 30 perc.
„ „	délután 2 óra 30 „
„ „	„ 5 „ 30 „
Váczról Pestfelé	reggel 8 órákor
„ „	délután 4 „
„ „	„ 7 „

Gőzhajók járása

1848-ik évi május 1-jétől kezdve.

Pestről Bécsig naponkint, reggeli 6 órákor, kapcsolatban Győrrel.

„ Orsovára minden vasárnap, reggeli 5 órákor. Galacz és Konstantinápolyi kapcsolatban az oláh részen, és május 7- és 21-kén Odessával.

„ „ minden csütörtökön reggeli 5 órákor (minden 14 napokban egyesül Galacz és Konstantinápolyal a török részen)

E gözösök megérkeznek Orsováról minden vasárnap reggeli 4 órákor, és minden csütörtökön délutáni órákban.

„ Tittelig minden kedden és pénteken reggeli 5 órákor, le- és fölfelé Eszéken át; a kedden elinduló gözös Szegeddel kapcsolatban áll.

E gözösök minden vasárnap és szerdán délutáni órákban Tittelből megérkeznek.

Vontatóhajók indulásai.

Pestről Bécsbe minden hétfőn és csütörtökön elindulnak; és minden szerdán és szombaton megérkeznek.

„ Orsovába minden kedden elindul, és minden szerdán megérkeznek.

Szolnokból Tokajra.

E gözös-járás folyvást folytatattatik, ha semmi akadály nem lép közbe, minden csütörtökön Szolnokból Tokajra, minden vasárnap Tokajból Szolnokra.

Pest, május 1-jén 1848.

Az első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társaság főügynöksége.

Megjelenik e lap **minden este** Előfizethetni e lapra Pesten a Beimel-féle nyomdában (Al-Dunator Piaristák épülete) és Emich Gusztáv könyvkereskedésében. — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM ÁRA 3 KR. PP.**